

Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně

Datum vydání: 30. 11. 2024

Počet stran: 7

Účinnost: 1. 12. 2024

Počet příloh: 1

Odpovědnost: doc. Ing. Karel Šuhajda, Ph.D. – proděkan pro rozvoj fakulty

SMĚRNICE DĚKANA č. 22/2024

TRANSFER ZNALOSTÍ A TECHNOLOGIÍ NA FAST VUT

Článek 1

Preambule

1. Tato směrnice rozvádí pravidla postupu při evidenci, ochraně a využívání předmětů duševního vlastnictví, především výsledků vědy, výzkumu a vývoje, které vznikly na fakultě. Tato Směrnice děkana č. 22/2024 vychází zejména z těchto vnitřních norem VUT:
  - Směrnice č. 10/2023 – Evidence, ochrana a pravidla komercializace průmyslových práv VUT (Směrnice rektora č. 10/2023).
  - Směrnice č. 8/2022 – Zakládání Spin-off a Start-up firem na VUT (Směrnice rektora č. 8/2022).
2. Pojmy použité v této směrnici jsou vykládány tak, jak jsou vymezeny ve Směrnici rektora č. 10/2023.
3. Na základě možnosti zakotvené v čl. 1 odst. 4 Směrnice rektora č. 10/2023, po předchozím projednání s rektorem VUT, upravuje tato směrnice specifické podmínky procesu evidence a ochrany průmyslových práv a komercializace na Fakultě stavební VUT a stanovuje vlastní pravidla pro odměňování původců, a to v případě komercializace výsledků. Zde se potom čl. 3 Přílohy č. 1 Směrnice rektora č. 10/2023 se nepoužije.

Článek 2

Vymezení pojmů - osoby

1. V rámci činnosti související s transferem znalostí a technologií na FAST VUT vzniká několik funkcí a označení osob, které se na transferu podílí:
  - **Původcem, spolupůvodcem** (dále dle oblasti jen jako „Původce“) se pro účely této směrnice rozumí fyzická osoba nebo fyzické osoby, které výsledku dosáhly.
  - **Garant výsledku** – osoba odpovědná za dosažení výsledku a správné vykázaní výsledku v IS. Garantem výsledku, v rámci projektu výzkumu a vývoje, je řešitel projektu za VUT či jím prokazatelně, tedy písemně pověřená osoba; tento garant je dále odpovědný za řádné vykázaní výsledku poskytovateli.
  - **Správce údajů** – osoba, jež na základě údajů poskytnutých Garantem výsledku a dle jeho pokynů spravuje záznam poznatku v IS, může jím být sám Garant výsledku, pakliže nikoho k tomuto dále nepověří.
  - **Manažerem transferu** se pro účely této směrnice rozumí zaměstnanec pověřený komercializací duševního vlastnictví VUT a metodickou pomocí původcům. K výkonu těchto činností je pověřen děkanem fakulty.
  - **Administrátor transferu** – osoba (případně její zástupce), která je pověřená výkonem administrativních a podpůrných činností souvisejících s evidencí a transferem výsledků, a to zejména:
    - kontrolou ohlášení výsledku po formální stránce;

- v součinnosti s Ekonomickým oddělením FAST VUT zajišťováním aktuálnosti evidence výsledků v majetku VUT v souladu s účetními principy (zavedení do majetku a vyřazení výsledku z majetku VUT, včetně zpracování likvidačního protokolu u investičního majetku);
  - evidencí a správou smluv o komercializaci výsledků a dohledem nad včasným plněním smluvních závazků;
  - zajišťuje komunikaci s patentovými zástupci a koordinuje udržování udělené průmyslově právní ochrany (agenda udržovacích poplatků);
  - evidenci výnosů z transferu průmyslově právně chráněných výsledků a z poskytování licencí či jiné komercializace autorských děl a dalších výsledků, a s tím souvisejících nákladů, zejména nákladů na zajištění ochrany předmětů duševního vlastnictví a na odměny původcům;
  - v rámci své oblasti působnosti, poskytováním metodické pomoci původcům.
2. Děkan může výkonem pravomocí v oblasti vymezené touto směrnicí pověřit jinou osobu.
  3. Osoby zajišťující výkon činností v oblasti transferu na úrovni fakulty jsou povinny poskytovat si vzájemně potřebnou součinnost k řádné a efektivní správě duševního vlastnictví fakulty.

Článek 3

Vymezení pojmů - výsledky

Výsledkem, který je možné komerčně uplatnit, tedy souvisejícím výsledkem s transferem znalostí a technologií, se pro účely této směrnice rozumí:

- **poznatek** vzniklý v rámci uskutečňování činnosti, která je v souladu se zákonem o vysokých školách předmětem činnosti VUT, a na který byl nebo může být udělen **patent, užitný vzor, průmyslový vzor, ochranná známka, označení původu**;
- **software** vzniklý v rámci uskutečňování tvůrčí činnosti v souladu se zákonem o vysokých školách;
- **funkční vzorek, prototyp**, který může produkovat danému subjektu zisk ve smyslu hospodářské činnosti;
- **specializovaná mapa**, která není veřejně dostupnou, slouží výhradně konkrétnímu subjektu a může produkovat danému subjektu zisk;
- **metodika** bez ohledu na stupeň certifikace, která není veřejně nebo obecně dostupnou, slouží výhradně vybranému (např. výrobnímu) subjektu a může produkovat danému subjektu zisk;
- **ověřená technologie**, která není veřejně nebo obecně dostupnou, slouží výhradně vybranému (např. výrobnímu) subjektu a může produkovat danému subjektu zisk;
- **know-how**, které je kombinací hlubokých teoretických znalostí a praktických zkušeností, které umožňují původcům efektivně pracovat a inovovat v jejich oboru.

Článek 4

Informační povinnost zaměstnance/původce o vytvoření výsledku

1. Každý zaměstnanec je povinen chránit veškeré duševní vlastnictví VUT, jakož i práva s ním spojená, a zdržet se jakéhokoli jednání, jež je nebo by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k tomuto duševnímu vlastnictví.
2. Všichni zaměstnanci, kteří se účastní procesu vzniku a následného využití duševního vlastnictví včetně jeho ochrany, jsou povinni poskytovat si vzájemně součinnost

- nezbytnou pro řádné naplnění ochrany výsledků duševního vlastnictví VUT a zachovávat mlčenlivost.
3. Vytvoří-li zaměstnanec, nebo kolektiv zaměstnanců fakulty výsledek, který je způsobilý stát se předmětem průmyslové právní ochrany (zejména práva k vynálezům a technickým řešením chráněným patentem, užitným vzorem, průmyslovým vzorem), ohlásí tento výsledek neprodleně prostřednictvím modulu IS „Vynálezy a autorská díla (OTT)“. Zaměstnanec je dále povinen poskytnout zaměstnavateli potřebné podklady pro posouzení, zda bude na vynález uplatněno právo, pro posouzení jeho komerčního potenciálu a pro zahájení případného řízení o přidělení průmyslově právní ochrany. Po zapsání výsledku do rejstříku Úřadu průmyslového vlastnictví nebo obdobných zápisných úřadů jiných států a regionů zaeviduje zaměstnanec výsledek v modulu IS „VaV výsledky“.
  4. Pro výsledky, které jsou autorským dílem ve smyslu příslušných právních předpisů a pro ostatní výsledky, tj. výsledky, které nejsou autorskými díly a současně nesplňují náležitosti dle předchozího odstavce (např. know-how, software, prototyp, ověřenou technologii, funkční vzorek), je původce povinen bez zbytečného odkladu zaevidovat výsledek v modulu IS „VaV výsledky“.
  5. Záznam v modulu IS „VaV výsledky“ musí být kompletní a v souladu s příslušnými pokyny pro předávání údajů do Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací RIV (příslušný dokument vydávaný periodicky Radou pro výzkum, vývoj a inovace); za správnost záznamu odpovídá garant výsledku. Dojde-li k uzavření smlouvy o licenčním či jiném využití poznatku, garant, resp. správce údajů tento záznam aktualizuje. V případě, kdy záznam aktualizuje správce údajů, garant mu neprodleně poskytne takové informace za účelem aktualizace záznamu v IS. V případě, že není možná přímá editace výsledku v IS, je původce povinen bez zbytečného odkladu informovat o tomto Administrátora transferu, který zajistí opětovné zpřístupnění výsledku pro jeho editaci.
  6. Původci, jejichž pracovněprávní vztah k VUT končí, jsou povinni s dostatečným časovým předstihem před ukončením zaměstnání odevzdat veškeré doklady a věci související s předmětem duševního vlastnictví které mají v držení, a které se týkají duševního vlastnictví VUT. Dále jsou povinni uzavřít v dostatečném předstihu případnou dohodu o mlčenlivosti.

Článek 5

Komerčializace výsledků

1. Prodej, pronájem a komerční využití výsledků ve vlastnictví VUT lze realizovat několika způsoby, přičemž všechny varianty komerčializace by měly pokrýt prokazatelné náklady na vytvoření výsledku a současně by měly generovat ziskovou část. Komerční využití výsledku je možné několika způsoby:
  - a. poskytnutím uživatelských práv k duševnímu vlastnictví formou licence;
  - b. finanční kompenzace v případě komerčního uplatnění spoluvlastníkem;
  - c. založením spin-off společnosti za účelem postoupení práv k duševnímu vlastnictví či k jejich poskytnutí formou licence;
  - d. přímým prodejem vlastnických práv, tedy převodem práv k duševnímu vlastnictví, a to na základě smlouvy o převodu či postoupení práv na třetí osobu;
  - e. smluvním výzkumem, a to buď jako výzkumem na zakázku nebo kolaborativním výzkumem, na základě smlouvy s třetí osobou;
  - f. poskytováním expertních konzultačních služeb (typicky formou konzultací, posudků, školení, analýz apod.).

2. Při jednáních předcházejících podpisu smlouvy o komercializaci je VUT zastupováno Původcem, Garantem výsledku a Manažerem transferu, případně také právníkem a proděkanem pověřeným pro transfer znalostí na FAST VUT. Za způsob a formu komercializace a za výslednou prodejní cenu zodpovídá Manažer transferu.
3. Výše kompenzace se stanovuje oboustrannou dohodou a lze ji stanovit procentem z prodejní ceny výrobku, fixní částkou za každý kus (jednotku plochy, hmotnosti, objemu), fixní částkou za každý rok, kombinací uvedeného nebo jednorázovou odměnou.
4. Příjem z komercializace je v případě mezifakultní spolupráce rozdělen dle interní dohody mezi součástmi a následně se příjem pro FAST dělí dle čl. 7 této směrnice.
5. **U komercializace výsledků poskytnutím uživatelských práv formou licenční smlouvy je kompenzaci možné řešit pevnou jednorázovou částkou (při zachování vlastníka VUT), provizí z prodeje výrobků a služeb jichž se dotýká předmět duševního vlastnictví (obecně doporučené royalties jsou 2 – 12 % z prodejní ceny), časovou platbou (roční, měsíční), platbou za milníky (při dosažení cílů), případně kombinací uvedených možností.**
6. **Kompenzace za využití výsledku ve spoluvlastnictví VUT spoluvlastníkem** (např. výzkumným partnerem), obdrží FAST VUT v podobě procentuálního podílu z prodejní ceny každého kusu (objemu, plochy, kusů apod.) výrobku, služby. Kompenzace se stanovuje individuálně, ale měla by se obvykle pohybovat v rozsahu 2 – 12 % z prodejní ceny, přičemž tato částka musí zohledňovat spoluvlastnický podíl. Lze uplatnit i jinou, individuální formu kompenzace po vzájemné dohodě obou stran.
7. Kompenzace se komerčnímu partnerovi obvykle zúčtují ve dvou zúčtovacích obdobích: od 1. 1. do 30. 9. a od 1. 10. do 31. 12. běžného kalendářního roku. Ve výjimečných případech, na základě žádosti komerčního partnera a následné úpravy smlouvy, je možné kompenzace zúčtovat jedenkrát ročně, a to k 31. 12. běžného kalendářního roku. Oddělení podpory projektů (OPT) na konci účtovacího období kontaktuje smluvního partnera a vyžádá si příslušné vyúčtování. Vyúčtování, které smluvní strana využívající komerčně výsledek podává za uplynulé zúčtovací období, obsahuje údaje, pomocí nichž je možné provést kontrolu správnosti. Příkladem může být formulace vyúčtování:
  - počet výrobků (kus, velikost plochy, objem látky, hmotnost apod.) prodaných během zúčtovacího období;
  - prodejní ceny těchto výrobků/produktů;
  - výše celkových příjmů z prodeje výrobků/produktů;
  - výpočet kompenzace za dané období;
  - celková výše dlužné kompenzace za zúčtovací období.
8. Komercializace formou založení **společnosti spin-off nebo start-up** je podrobně popsána v čl. 8 této směrnice.
9. V případě **převodu vlastnických práv VUT k výsledku** je prodejní cenu doporučeno navýšit min. o 15 % (zisková marže) oproti nákladům na vytvoření, získání ochrany, udržování ochrany v platnosti, komercializaci apod. Převod vlastnických práv VUT za úplatu a výše prodejní ceny, smí být realizovány pouze se souhlasem děkana FAST VUT. V případě, že nebude možné stanovit vyšší prodejní ceny jinak, lze pro její stanovení využít znaleckého posudku. Náklady na znalecký posudek budou zohledněny ve finální prodejní ceně.
10. Komercializace prostřednictvím **hospodářské činnosti** je řešena individuálně v režii jednotlivých pracovišť (ústavů).

Článek 6

Pravidla pro odměňování původců za vznik předmětu práv duševního vlastnictví

Původce výsledků s průmyslově právní ochranou (patent, užitný vzor, průmyslový vzor, ochranná známka), na který VUT uplatnilo právo, má nárok na jednorázovou odměnu za vytvoření předmětu práva duševního vlastnictví. Pravidla pro výpočet jednorázové odměny jsou přesněji popisována níže a jsou stanovená Směrnicí rektora č. 10/2023.

Základní částka (ZČ) činí 2 000 Kč.

Pro stanovení výše kriteriální odměny (OD) se vychází ze ZČ, která je modifikována Manažerem transferu koeficienty $K1$, $K2$ a $K3$.

Zákonná kritéria:

• Technický a hospodářský význam výsledku	Koeficient $K1$
Malý	0,5
Střední	1
Velký	1,5
• Přínos dosažený možným využitím výsledku nebo jeho jiným uplatněním	Koeficient $K2$
Malý	0,5
Střední	1
Velký	1,5
• Materiální podíl VUT na vytvoření výsledku	Koeficient $K3$
Malý	1,5
Střední	1
Velký	0,5

Základ jednorázové kriteriální odměny (OD) představuje součin základní částky a těchto tří koeficientů:

$$OD = ZČ \times K1 \times K2 \times K3$$

Zákonná kritéria hodnotí Manažer transferu v rámci úvodního posouzení výsledku. Informace o navrhované výši koeficientu spolu se stručným zdůvodněním je součástí úvodního posouzení výsledku.

O výši jednorázové odměny rozhoduje děkan na základě výpočtu realizovaným Manažerem transferu. Manažer transferu může v rámci návrhu zvážit a zdůvodnit i další okolnosti, které mají vliv na zákonná kritéria.

Článek 7

Pravidla pro dělení příjmů za komerční uplatnění výsledků

1. Předpokládá se, že transfer znalostí se děje ve spolupráci s průmyslovými partnery a je tedy zajištěno jeho financování prostřednictvím smlouvy o spolupráci nebo smlouvy o využití výsledku, v ojedinělých případech může být zajištěn odlišný způsob financování.
2. Uzavře-li FAST VUT úplatnou smlouvu (viz čl. 5 výše) mimo smluvní výzkum, jejímž předmětem bude poskytnutí souhlasu ke komerčnímu využívání výsledku smluvní stranou, budou čisté příjmy (odměny) plynoucí z takové komercializace rozděleny mezi fakultu a fakultní pracoviště původce (ústav), na kterém výsledek vznikl. Část odměny přísluší původci, viz dále. Podíly rozdělení příjmů z komercializace jsou následující:

- **Odměna ústavu: 80 %.**

- **Odměna FAST VUT: 20 %.**

Z odměny ústavu náleží odměna původci a Manažerovi transferu. **Minimální** výše odměny původci **musí činit 10 % čistého příjmu ústavu**. O výši odměny jak pro původce, tak Manažera transferu rozhoduje vedoucí ústavu. Při odlišném způsobu financování je dělení odměny individuální. Za provedenou kontrolu zodpovídá Administrátor transferu.

3. O způsobu využití a rozdělení alokovaných příjmů pro pracoviště FAST VUT rozhoduje vedoucí tohoto pracoviště. Původce může po dohodě s vedoucím pracoviště využít část příjmu pracoviště FAST VUT, a to v souladu s Přílohou č. 1 například jako odměna, ale také k jinému využití (publikační náklady, poplatky související s ochranou duševního vlastnictví atp.).
4. Alokace zdrojů (podíl pro fakultní pracoviště a podíl pro fakultu) bude přidělena do šesti měsíců ode dne přijetí příjmu z komercializace. Alokace bude vedena na nákladovém středisku příslušného fakultního pracoviště.
5. Způsob účetní evidence příjmů z komercializace a nakládání s nimi, včetně příkladů využití výnosů, jsou přílohou této směrnice.
6. Za příjmy ve smyslu tohoto článku se nepovažuje institucionální podpora ani jiná forma dotace z veřejných prostředků.
7. Čistým příjmem se pro účely této směrnice rozumí rozdíl mezi příjmy z uzavřené smlouvy za využití výsledku a výdaji spojenými s tržním zhodnocením výsledku, zejména s jeho ochranou, platbami za externí služby a analýzy (průzkum trhu apod., posudky odborníků.), platby externím obchodníkům a makléřům, související bankovní poplatky a kurzové ztráty atd. Za příjmy ve smyslu tohoto článku nepovažuje institucionální podporu ani jinou formu dotace z veřejných prostředků.
8. Odečítají se vždy výdaje hrazené ústavem, případně FAST VUT, které přibyly od předešlého vyplacení odměn. Dosažené zisky u jednoho výsledku se průběžně sčítají.

Článek 8

Transfer technologií prostřednictvím zakládání spin-off a start-up firem VUT

1. Podmínky a postupy zakládání spin-off a start-up firem VUT jsou upraveny Směrnicí rektora č. 8/2022.
2. Fakulta podporuje komercializaci duševního vlastnictví formou zakládání spin-off a start-up firem VUT a aktivně formuje podmínky pro jejich zakládání a rozvoj.
3. V případě spin-off firem, jež využívají ke své činnosti duševní vlastnictví nebo know-how, podléhá dělení příjmů z komercializace výsledků stejně jako příjmů z užívání značky „Spin-off VUT“ mezi FAST VUT a pracoviště FAST VUT stejnému klíči, jako je popsáno v čl. 7 této směrnice.
4. V případě start-up firem, které ke své činnosti nevyužívají duševní vlastnictví, podléhá dělení příjmů z užívání značky „Start up VUT“ mezi FAST VUT a pracoviště FAST VUT stejnému klíči, jako je popsáno v čl. 7 této směrnice.
5. Fakulta může mimo jiné využít získané prostředky za využití know-how na podporu vzniku dalších výsledků duševního vlastnictví, případně na komercializaci nových výsledků.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

1. Nedílnou součástí této směrnice jsou její přílohy:
Příloha č. 1 – Nakládání s příjmy z transferu znalostí
2. Tato směrnice nabývá účinnosti v den uvedený v jejím záhlaví.

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA, dr.h.c.
děkan Fakulty stavební VUT

Příloha č. 1 Směrnice děkana č. 22/2024

Nakládání s příjmy z transferu znalostí (TZ) – Způsob využití příjmů z transferu znalostí a jeho dokladování.

1. Příjmy z TZ eviduje VUT odděleně od ostatních zdrojů financování dle platného číselníku zakázek. Splňuje-li TZ podmínky nehospodářské činnosti, je evidován v zakázce č. XYZ Transfer znalostí, technologií. V případě, že nelze nehospodářskou povahu TZ zaručit, naplňuje znaky hospodářské činnosti a je evidován v zakázce č. YXZ Transfer znalostí, technologií HČ.
2. Z důvodu zajištění oddělené evidence užití zisku z TZ v daném roce je v IS SAP evidován příslušný náklad dané aktivity na příslušné zakázce spolu se zaúčtováním účtu č. ABC Převod zisku nebo č. DEF – Převod zisku/výnosů mezi HS.
3. Je-li zisk z TZ převáděn do fondů pro použití v následujícím roce, je povinností každého HS evidovat tento zisk odděleně na samostatných zakázkách Rezervního fondu, případně Fondu reprodukce investičního majetku dle platného číselníku zakázek. Použití zisku je následně účtováno jako náklad/výdaj této zakázky se souvztažným zápisem použití fondu dle běžných účetních zvyklostí.
4. Příklady využití výnosů z TZ. Výnosy lze použít na úhradu:
  - a) **personálních nákladů** jako jsou **mzdy, náklady na vzdělávání, cestovní náhrady a účastnické poplatky** zaměstnanců podílejících se na:
    - i. nezávislém výzkumu;
    - ii. výuce, jejímž účelem je šíření výsledků výzkumu. Může se jednat např. o financování akreditovaných studijních programů. Výukou se rozumí formální vzdělávání vedoucí k získání kvalifikace, které je součástí státního vzdělávacího systému, je kontrolováno a zcela nebo z převážné části financováno státem;
  - b) **dodávky služeb** pro potřeby nezávislého základního výzkumu nebo pro potřeby zabezpečení výuky (viz písm. a) bod i a ii);
  - c) **dodávky materiálu, přístrojů, licencí** pro potřeby nezávislého základního výzkumu nebo pro potřeby zabezpečení výuky (viz písm. a) bod i a ii);
  - d) **ochranu duševního vlastnictví, odměny původcům;**
  - e) nákladů nebo výdajů na veřejné šíření výsledků výzkumu formou **publikací** souvisejících s publikováním výsledků výzkumu nebo vývoje. Může se jednat např. o poplatky za zveřejnění článku v recenzovaném časopise. Publikováním není nakladatelská nebo vydavatelská činnost;
  - f) **dofinancování** projektů výzkumu a vývoje podpořených z veřejných zdrojů (včetně projektů realizovaných s podniky, pokud jde o účinnou spolupráci) nebo interní výzkumné projekty/granty.